

**POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA**

**URZĄD
PATENTOWY
PRL**

O P I S P A T E N T O W Y 95401

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 29.04.75 (P. 180038)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 10.04.76

Opis patentowy opublikowano: 15.10.1979

MKP G01d 13/22
G01r 1/02
H01h 67/06

Int. Cl.³ G01D 13/22
G01R 1/02
H01H 67/06

CZYŚCIELNIA

Urząd Patentowy

Twórca wynalazku: Jan Charzewski

Uprawniony z patentu: Centrum Naukowo-Produkcyjne Technik Komputerowych i Pomiarów,
Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Technik Komputerowych i Pomiarów,
Warszawa (Polska)

Pokrętło z centralnie umieszczonym wskaźnikiem położenia

Przedmiotem wynalazku jest pokrętło z centralnie umieszczonym wskaźnikiem położenia, zwłaszcza do przełączników obrotowych stosowanych w przyrządach pomiarowych.

Znane jest pokrętło ze wskaźnikiem położenia używane w potencjometrach wieloobrotowych, posiadające wewnątrz bębnek, obracający się wokół osi, zamocowanej prostopadle do osi wałka sterowniczego i współpracujący, przy pomocy przekładni zębatej, z pokrętłem i wałkiem sterowniczym.

Pokrętło według wynalazku zawiera korpus z tuleją, osadzony na wałku sterowniczym. Wewnątrz korpusu, na osi połączonej z wałkiem sterowniczym i pochylonej pod kątem do płaszczyzny płyty czołowej, umieszczona jest czasza półkulista z naniesionymi na jej powierzchni symbolami położenia. Czasza posiada zębatkę, współpracującą z nieruchomą zębatką, umieszczoną na płycie czołowej przyrządu. Przy obrocie pokrętła następuje obrót i przemieszczanie się czaszy w korpusie, w wyniku czego następuje zmiana kolejnych symboli położenia, ukazujących się w otworze odczytowym korpusu.

Inną wersją wynalazku jest pokrętło, posiadające korpus z tuleją i czaszę umieszczoną wewnątrz korpusu na nieruchomej osi własnej, pochylonej pod kątem do płaszczyzny płyty czołowej przyrządu. Ruch obrotowy czaszy realizowany jest poprzez współpracę zębatego z zębatką umieszczoną na wewnętrznej powierzchni korpusu pokrętła. Obrót pokrętła powoduje obrót czaszy wokół osi własnej i ukazywanie się w otworze odczytowym korpusu kolejnych symboli położenia, naniesionych na powierzchni czaszy.

Rozwiązanie według wynalazku odznacza się prostą konstrukcją mechaniczną pokrętła z centralnie umieszczonym wskaźnikiem położenia. Odczyt poszczególnych położzeń przełączników przyrządów pomiarowych jest czytelny i jednoznaczny.

Przedmiot wynalazku jest przedstawiony w przykładach wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia pokrętło z czaszą umieszczoną na osi połączonej z wałkiem sterowniczym, a fig. 2 – pokrętło z czaszą umieszczoną na nieruchomej osi własnej.

Korpus z tuleją 1 pokrętła umocowany jest na wałku sterowniczym 6. Wewnątrz korpusu 1 na osi 5, połączonej z wałkiem sterowniczym 6 i pochylonej pod kątem do płaszczyzny płyty czołowej 7 umieszczona

jest czasza półkulista 2, z naniesionymi na jej powierzchni symbolami położenia. Czasza 2 na obwodzie swojej podstawy posiada zębatkę 3, współpracującą z nieruchomą zębatką 4, umieszczoną na płycie czołowej 7. Przy obrocie pokrętła następuje obrót i przemieszczanie się czaszy 2 w korpusie 1. W otworze korpusu 1 ukazują się kolejne symbole położenia pokrętła. W innym rozwiązaniu pokrętła, w korpusie 1 czasza półkulista 2 umieszczona jest na nieruchomej osi własnej 8. Oś czaszy 8 pochylona jest pod kątem do płaszczyzny płyty czołowej 7. Ruch obrotowy czaszy 2 realizowany jest poprzez współpracę zębatki 9, połączonej z jej podstawą, z zębatką 10, umieszczoną na wewnętrznej powierzchni korpusu 1. Przy obrocie pokrętłem czasza 2 obraca się wokół osi własnej 8 i w otworze korpusu 1 ukazują się symbole położenia, naniesione na powierzchni czaszy 2.

Zastrzeżenia patentowe

1. Pokrętło z centralnie umieszczonym wskaźnikiem położenia, posiadające korpus z tuleją osadzony na wałku sterowniczym, z n a m i e n n e t y m, że wewnątrz korpusu (1) ma czaszę półkulistą (2), osadzoną na osi (5) połączonej z wałkiem sterowniczym (6) i pochylonej pod kątem do płaszczyzny płyty czołowej (7), posiadającą zębatkę (3) współpracującą z nieruchomą zębatką (4) umieszczoną na płycie czołowej (7), przy czym na powierzchni czaszy (2) są naniesione symbole położenia, ukazujące się w otworze odczytowym korpusu (1).

2. Pokrętło z centralnie umieszczonym wskaźnikiem położenia, posiadające korpus z tuleją osadzony na wałku sterowniczym, z n a m i e n n e t y m, że wewnątrz korpusu (1) ma czaszę półkulistą (2), osadzoną na nieruchomej osi własnej (8) pochylonej pod kątem do płaszczyzny płyty czołowej (7), posiadającą zębatkę (9), współpracującą z zębatką (10) umieszczoną na wewnętrznej powierzchni korpusu (1), przy czym na powierzchni czaszy (2) są naniesione symbole położenia, ukazujące się w otworze odczytowym korpusu (1).

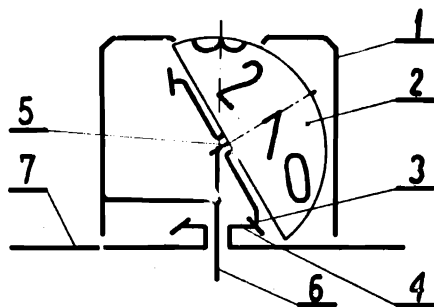

Fig. 1

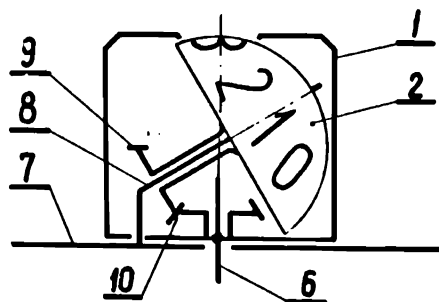

Fig. 2